

MODERNIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL TEHNIC ÎN REPUBLICA MOLDOVA

CONTEXT

În anul 2013 Republica Moldova a demarat un amplu proces de modernizare a învățământului profesional tehnic (ÎPT). Guvernul a adoptat o Strategie de dezvoltare a învățământului profesional tehnic pentru o perioadă de 7 ani (2013-2020) și un Plan de acțiuni menit să o pună în aplicare.

Uniunea Europeană s-a angajat să sprijine acest proces printr-un program de suport bugetar în valoare de 25 milioane de euro și un proiect de asistență tehnică în valoare de 5 milioane de euro sub formă de grant nerambursabil, pentru a ajuta Ministerul Educației să demareze și să desfășoare procesul de reformă.

Necesitatea restructurării acestui sector s-a impus din mai multe motive. Pe fondul expansiunii învățământului superior, numărul elevilor în școlile profesionale s-a redus aproape de două ori în ultimul deceniu. În același timp, infrastructura învechită și echipamentele uzate au continuat să solicite costuri mari de întreținere, alocațiile financiare în acest sector fiind cele mai înalte per cap de student.

Lipsa conexiunii cu piața muncii a creat un dezechilibru dintre cererea angajatorilor și oferta instituțiilor de învățământ. În timp ce agenții economici invocă insuficiența cadrelor calificate, abilități slabe și lipsite de relevanță a absolvenților, școlile își doresc o mai mare deschidere din partea sectorului privat prin atragerea elevilor în programe de instruire practică și învățământ dual.

SCOPUL REFORMEI

Reforma și-a propus să modernizeze procesul de studii în domeniul profesional-tehnic și să-l apropie de necesitățile pieței muncii, pentru ca tot mai mulți tineri să aleagă această formă de învățământ și să-și găsească rapid un loc de muncă după absolvire. În particular, Strategia de dezvoltare a învățământului profesional tehnic și-a propus următoarele obiective:

1. Reorganizarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic;
2. Sporirea relevanței studiilor în conformitate cu necesitățile pieței muncii;
3. Sporirea calității educației prin eficientizarea costurilor și instituirea unui sistem de garantare a calității;
4. Modernizarea curriculei în conformitate cu progresul tehnologic;
5. Creșterea performanței cadrelor didactice prin instruire continuă;
6. Sporirea atractivității studiilor pentru elevi, părinți și publicul general.

REALIZĂRI

- ✓ A fost efectuată **cartografierea** tuturor instituțiilor de învățământ profesional tehnic din țară. Din cele 97 de instituții evaluate, 24 au fost calificate drept bune, 49 – medii, iar 24 – slabe. În baza rezultatelor evaluării au fost oferite recomandări pentru reorganizarea rețelei de instituții și dezvoltarea centrelor de excelență;
- ✓ Au fost create **11 Centre de Excelență (CE)** în domeniile cele mai importante ale economiei naționale, care sunt instituții-resursă pe domeniile lor de competență. Ele oferă programe de studii și contribuie, totodată, la dezvoltarea sectorului de învățământ profesional tehnic, prin racordarea acestuia la cerințele pieței, inovațiile didactice și tehnologice;
- ✓ Au fost create și dezvoltate **șapte Comitete sectoriale (CS)** în domeniile construcții, transporturi, agricultură și industrie alimentară, tehnologii informaționale, industria nealimentară, comerț, energetică. CS reprezintă o platformă de dialog social dintre reprezentanții pieței muncii și instituțiile de învățământ, cu scopul de a identifica necesitățile agenților economici și a le include în procesul de formare profesională;
- ✓ A început practicarea **învățământului profesional dual**. Prin această formă de învățământ, instruirea teoretică se realizează în instituția de învățământ, iar cea practică – la întreprindere. Începând cu anul de studii 2017-2018, peste 750 de elevi vor avea posibilitatea să studieze în sistem dual, cu o treime mai mult față de anul precedent. Circa 40 de companii și-au manifestat interesul de a iniția astfel de parteneriate cu școlile profesionale.
- ✓ A fost elaborat și pilotat **un nou mecanism de finanțare**, care prevede finanțarea instituțiilor în bază de cost per elev și cost de program de studiu.

- ✓ **Nomenclatorul profesiilor** a fost racordat la standardele de clasificare europeană, ceea ce va facilita accesul absolvenților din Republica Moldova la piața muncii internațională;
- ✓ A fost creată **Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP)**, care va evalua și acredita calitatea programelor de studii și instituțiile de învățământ. Astfel, toate instituțiile de învățământ și programele lor de studii vor fi evaluate extern și acreditate de către experți evaluatori externi ai ANACIP cu scopul de a certifica calitatea educației;
- ✓ Se află în proces de elaborare **noi curricula în învățământul profesional tehnic**, care au scopul să modernizeze și să uniformizeze procesul de predare a specialităților/profesiilor la nivel de sistem;
- ✓ A demarat **procesul de reconstrucții capitale** în Centrele de Excelență cu investiții de până la 1 mln de Euro per instituție;
- ✓ A început **digitalizarea Centrelor de Excelență** - dotarea cu calculatoare noi, table digitale și alte echipamente moderne;
- ✓ A fost creat **un portal web** dedicat învățământului profesional tehnic cu informație pentru grupurile-țintă: elevi, profesori, specialiști din sistem, agenți economici, publicul general www.ipt.md;
- ✓ A fost lansată **campania de comunicare** cu genericul „**Meserie pe plac, viitor asigurat**”, care are scopul de a informa opinia publică despre realizările sistemului ÎPT și a îmbunătăți imaginea acestui sector. Materialele campaniei sunt disponibile aici: www.ipt.md/ro/campania-de-informare

CE URMEAZĂ

- ✓ Dotarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ profesional-tehnic, în special a Centrelor de Excelență;
- ✓ Adaptarea materialelor didactice (curricula, suporturi de curs) la cererea pieței muncii și aplicarea noilor curricula în școli;
- ✓ Aplicarea noii formule de finanțare per cost de elev și cost de program în toate instituțiile de învățământ profesional-tehnic;
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici în vederea extinderii învățământului dual;
- ✓ Promovarea noilor profesii și specialități pentru a spori atractivitatea în rândul elevilor;

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC ÎN CIFRE

- **43 școli profesionale** funcționează în R.Moldova
- **32 colegii** funcționează în R.Moldova
- **Peste 40,000 de elevi** își fac studiile în învățământul profesional tehnic
- **11 centre de excelență** au fost instituite în domeniile cele mai importante ale economiei naționale
- **7 comitete sectoriale** au fost create și sunt funcționale, constituind o verigă dintre instituțiile de învățământ și piața muncii
- **Peste 100 de profesii** sunt disponibile pentru studenții care aleg școlile profesionale
- **Peste 80 de specialități** sunt disponibile pentru studenții care aleg colegiile/centrelle de excelență
- **25 milioane de euro** constituie sprijinul Uniunii Europene pentru reforma ÎPT

MESAJE-CHEIE

- Învățământul profesional tehnic din R. Moldova este în proces de modernizare având scopul să devină mai atractiv pentru elevi.
- Noile specialități și profesii vin să răspundă necesităților pieței muncii și să ajute absolvenții să găsească mai rapid un loc de muncă.
- Învățământul profesional oferă pieței muncii specialiști calificați, care au șansa să se angajeze în diverse domenii și să-și construiască o carieră.
- Centrele de excelență reprezintă un concept nou pentru învățământul profesional tehnic, menit să asigure calitatea procesului educațional în conformitate cu necesitățile pieței muncii, întrucât acestea sunt specializate în cele mai importante domenii ale economiei naționale.

Pentru mai multe detalii vizitați portalul www.ipt.md